

روزنامه سیاسی، اقتصادی، فرهنگی، اجتماعی، ورزشی صبح ایران

صاحب امتیاز و مدیرمسئول: مهدی رحمانیان

نشانی: تهران: میدان فاطمی، خیابان بهرام‌مصری، پلاک ۲۲ • تلفن:۵۴۰ و ۸۸۹۳۶۲۷۰ • نمابر: ۸۸۹۲۵۴۶۷

تلفن آگهی‌ها: ۸۶۰۳۶۱۱۹ • تلفن امور آگهی‌های شهرستان‌ها: ۷-۴۴۰۱۹۸۰۵ • تلفن امور مشترکین: ۸۸۹۰۳۵۴۸

توزیع: شرکت پیام‌رسان سبز • تلفن: ۰۹۳۸۵۲۲۱۰۱۶ • چاپ: مصمیم

شتر

روزنامه

شنبه ۱ آذر ۱۴۰۴ • ۱ جمادی‌الثانی ۱۴۴۷ • ۲۲ نوامبر ۲۰۲۵ • سال بیست‌ودوم • شماره ۵۲۶۱ • ۱۲ صفحه
اذان ظهرتهران ۱۱:۵۰ • اذان مغرب ۱۷:۱۳ • اذان صبح فردا ۵:۲۰ • طلوع آفتاب ۶:۴۸

www.sharghdaily.com

aparat:tasvirshargh

Telegram:SharghDaily

youtube:sharghdaily

instagram:sharghdaily1

یادداشت

ضرورت تغییر نگاه

به توانمندسازی در بلوچستان

پروانه سریع

فعال فرهنگی و عضو گروه فروغ مهرابی

در سال‌های گذشته حضور گسترده خیرین در بلوچستان با نیت خیر و کمک‌رسانی شکل گرفته است؛ اما به دلیل نبود آشنایی کافی با شرایط فرهنگی و آموزشی منطقه و نبود هماهنگی میان گروه‌های مختلف، بخشی از این کمک‌ها نخواست‌ه موجب ایجاد مشکلات جدیدی شده است. هدف اصلی ما باید توانمندسازی کودکان باشد؛ نه صرفاً توزیع وسایلی که ظاهر خوشایندی دارند اما نقشی در رشد پایدار آموزشی ندارند. در سال‌های اخیر، برخی خیرین برای ثبت لحظه‌های لیختن -با اهدای کفش، کیف، لباس و لوازم تحریر- مسیر آموزش را ناخودآگاه با چالشی جدی روبه‌رو کرده‌اند. یک کشتی شکسته را نمی‌توان با رنگ‌زدن نجات داد؛ تعمیر و تقویت بدنه کشتی ضروری است. آموزش نیز چنین است؛ پرداختن به ظواهر، بدون توجه به ساختار، معلم، محتوا و مهارت‌های پایه، نتیجه‌ای جز غرق‌شدن این کشتی ندارد. تجربه نشان داده است که برخی نیروهای محلی که پیش‌تر همراه ما بودند، به دلیل حجم توزیع‌های مستقیم برخی حامیان جذب آنها شده‌اند؛ توزیع‌هایی که هیچ برنامه توسعه‌ای در پس آن نیست و همین امر سبب افزایش توقعات در جامعه نیازمند شده، بی‌آنکه قدمی به سوی خودکفایی برداشته شود. سؤال مهم این است: دادن کیف و کفش چه ارزش افزوده‌ای برای دانش‌آموز دارد، وقتی سال بعد نبود همین وسایل، او را دوباره نگران و ناامید می‌کند؟ آن لیخنه‌های امروز که سال بعد به اشک تبدیل می‌شوند، آیا دیده می‌شوند؟ به‌همین دلیل لازم است دوستان و همراهان، این پیام را به دیگران نیز منتقل کنند و از کمک‌های مستقیم و بی‌برنامه پرهیز کنیم. ادامه این روند می‌تواند آموزش را به صفر نزدیک کند. به‌جای تمرکز بر ابزار، بر روش آموزش، کیفیت یاددهی، تربیت معلم و ایجاد زیرساخت‌های ماندگار تمرکز کنیم. گاهی احساس می‌شود برخی افراد، ناآگاهانه مردم را فریب می‌دهند؛ مردم تصور می‌کنند کمک می‌کنند، اما در عمل هیچ آموزش پایداری شکل نمی‌گیرد. اگر باور داریم که آینده از مسیر آموزش ساخته می‌شود، باید نوع کمک‌های مان را تغییر دهیم. توانمندسازی، نه توزیع کوتاه‌مدت؛ تربیم کشتی، نه رنگ‌کردن ظواهر.

اتفاق خوانی

افغانستان در حال تصاحب نقاشی بهزاد است؟

اخیرا پرونده‌ای با عنوان «میناتور کمال‌الدین بهزاد» از سوی افغانستان برای ثبت در فهرست انتظار یونسکو پیشنهاد شده است که این اقدام با واکنش افکار عمومی در ایران از این نظر مواجه شد که هنر ایران به نام یک کشور دیگر تصاحب و ثبت خواهد شد؛ چنان‌که در سال‌های اخیر این روند پرتکرار بوده است. در این زمینه، علیرضا ایزدی، مدیرکل دفتر ثبت آثار تاریخی و حفظ و احیای میراث معنوی و طبیعی وزارت میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع دستی، در گفت‌وگو با ایسنا به تشریح روند ثبت آثار فرهنگی، امکان مشارکت بین کشورها و اهمیت احترام به میراث مشترک پرداخت و اظهار کرد: «کنوانسیون ۲۰۰۳ یونسکو به‌هیچ‌وجه موضوع مالکیت را مطرح نمی‌کند». دبیرکل دفتر ثبت آثار تاریخی کشور در بخش دیگری از توضیحات خود گفت: «نقاشی ایرانی با همان مشخصات، به نام ایران ثبت شده است. حالا اگر افغانستان بخواهد مکتبی را تحت عنوان «مکتب بهزاد/ هرات» ثبت کند، باید بیاید با ما بنشیند و رضایت ایران را بگیرد. درست مانند ماجرای «رباب». زمانی که می‌خواستیم رباب را ثبت کنیم، یونسکو از ما خواست رضایت افغانستان را بگیریم. ما هم رفتیم پای میز مذاکره و افغانستان گفت: «بیایید مشترک ثبت کنیم». گفتیم چه بهتر. رباب می‌تواند به سرانجام ۲۰ یا ۳۰ کشور برسد، «عود» هم همین‌طور. اینها به کاهش تنش‌های سیاسی و به افزایش فرهنگ اجتماعی ما کمک می‌کند. ما باید کمی نگاهمان را تغییر دهیم؛ همان‌طور که عرض کردم، میزان تأثیرگذاری ما محدود است».

به نظر اهل فن، جراح قلب شاید آخرین فردی باشد که مهم‌ترین شریان زنده بدن را در هنگام مرگ می‌تواند درمان کند و او نیز آن‌قدر به دانش و تجربه خود و تیم پزشکی مطمئن است که بدون احساس لرزه‌ها، تیغ جراحی به دست می‌گیرد و همه را دعوت به آرامش می‌کند، نه هشدار! وزیر نیرو به‌تازگی هشدار داده در صورت ادامه کمبود آب، ممکن است در برخی شب‌ها فشار آب به صفر برسد و دکتر مسعود پزشکیان گفته اگر تا آذرماه در تهران باران نبارد، باید آب را جیره‌بندی کنیم؛ اگر باز هم نبارید، باید تهران را خالی کنیم.

اما آیا اگر امروز باران نیارد، بحران آب تهران حل می‌شود؟

به نظر اهالی فن، تهران امروز نه قربانی «مصرف مردم» است، نه صرفا «خشک سالی بی‌سابقه»؛ شاید تهران قربانی سیستم مدیریت فرسوده‌ای است که در طول دهه‌های گذشته قربانی انتخاب و چرخه مدیران سیاسی شده و نتوانسته زیرساخت‌های شهری‌اش را به‌موقع ترمیم کند. بله! احتمالا ساختار مدیریت آب تهران امروز درگیر وفاق است و دیروز در جنگ تعارض منافع. تعارض منفاعی از برداشت برای تأمین آب شرب برای قواره ناموزن شهری، فضای سبز و مصارف گسترده کشاورزی در دشت‌های ورامین، پاکدشت، شهریار، ری، اسلامشهر و مناطق جنوبی حاشیه پایتخت. در چنین شرایطی باز هم روایت رسمی، مردم را نشانه می‌رود. روایت آشنای «مصرف زیاد خانگی مردم»، واقعیت این است که اقلیم استان تهران با جمعیتی نزدیک به ۱۴ الی ۱۵ میلیون نفر بحرانی‌تر از بسیاری از شهرهای خشک جهان نیست، چراکه میانگین بارش آن سالانه حدود ۲۳۰ میلی‌متر است؛ رقمی مشابه شهرهایی مانند راض، امان یا طرابلس. تفاوت اصلی در مدیریت است. مصرف واقعی هر شهروند تهرانی بین ۲۰۰ تا ۲۲۰ لیتر در روز است؛ رقمی که تفاوت معناداری با استانداردهای جهانی ندارد و نقش آن در بحران امروز، در برابر مشکلات ساختاری، ناچیز است. هدررفت بالا، آسیب جدی شبکه آب تهران است. بیش از ۳۰ درصد آب ورودی هرگز به مشترکان نمی‌رسد، یعنی از حدود یک‌میلیاردو صد میلیون مترمکعب مصرف سالانه، حدود یک‌سومش پیش از رسیدن به خانه‌ها در دل لوله‌های فرسوده و نشست‌های مژمن از بین می‌رود.

پس از رسوایی مالی بزرگ در اوکراین که پای نزدیکان زلنسکی، رئیس‌جمهوری این کشور را نیز به میان کشیده، خشم مردم اوکراین را در پی داشته است. اوضاع در پایتخت اوکراین به دلیل افزایش اعتراضات ضدفساد، به طور فزاینده‌ای خطرناک شده است. معترضان با سردادن شعارهایی نظیر «زلنسکی مجرم» و «نه به فساد»، اعتراض خود را نسبت به وضعیت موجود ابراز داشتند. تلاش‌های ادعایی برای جلوگیری از تحقیقات دقیق‌تر آژانس‌های مستقل مبارزه با فساد نیز بی‌فایده بوده و به خشم عمومی علیه دولت تبدیل شده است. در این میان، زلنسکی با آشکارشدن افشاکاری‌های این تحقیقات (یک طرح رشوه ۱۰۰ میلیون دلاری مرتبط با بخش انرژی) تا حدودی اقدامات تئیهی را برای مظنونان اعمال کرده است.

با توجه به اوضاع جنگ، کار برای زلنسکی سخت‌تر شده‌است، چراکه او هم باید مردم کشورش را برای ادامه جنگ قانع کند و هم در برابر فرساد مالی گسترده صورت گرفته در بخش انرژی پاسخ‌گو باشد. به نظر می‌رسد وقت برای زلنسکی رو به اتمام است و احتمال جایگزینی او وجود دارد و مخالفینش خواستار استعفاى او هستند.

ماجرای فساد مالی در اوکراین

در تاریخ ۱۰ نوامبر، دفتر مبارزه با فساد اوکراین و دادستانی ویژه این کشور از عملیات «میداس» برای کشف یک فساد بزرگ در بخش انرژی خبر دادند. این عملیات شامل بازرسى‌هایی از خانه «تیمور میندچ»، شریک تجاری زلنسکی و «هرمان گالوشچنکو»، وزیر دادگستری بود. تحقیقات نشان داد که حدود ۱۰۰ میلیون دلار پول‌شویی شده است. افراد مختلفی از جمله مشاوران سابق وزیر انرژی و مدیران «انرگواتوم»، کمپانی انرژی اتمی اوکراین نیز به این فساد متهم

هر جمعه صبح، در میدان مال بجنورد و پشت کشتارگاه قدیمی، بازارچای‌های شکل می‌گیرد که به آن «بازار برنده‌فروش‌ها» می‌گویند. از ساعت‌های ابتدایی روز، صدای کیوترا، اردک‌ها، غازها، مرغ و خروس‌ها و فنچ‌های رنگارنگ فضای فضای آلوده بر جنبه اقتصادی، بخشی از زندگی روزمره و فرهنگ محلی بجنورد را بازتاب می‌دهد، جایی که علاقه، معاش و سنت در کنار هم جریان دارند. عکس: مهدی علیزاده، ایسنا

instagram:sharghdaily1

twitter:sharghdaily

youtube:sharghdaily

Telegram:SharghDaily

aparat:tasvirshargh

www.sharghdaily.com

باران تهران و جای خالی مدعی‌العموم و کمیسیون اصل ۹۰

سعیدنایی

مستندساز

درحالی‌که بسیاری از کلان‌شهرهای جهان مانند توکیو با تلفات کمتر از سه درصد، مونبخ و برلین با پنج تا هشت درصد و حتی شهرهای کم‌آب مانند مسقط و سنول با مدیریت فشار و نشت‌یابی پیشرفته تلفات خود را تک‌رقمی نگه داشته‌اند. در تهران ریشه این تلفات در نبود سرمایه‌گذاری مناسب، نبود نوسازی پایدار، تجهیزات انداز‌ه‌گیری فرسوده، توسعه شهری با اقلیم سازگار نشده و ضعف برنامه‌های هوشمند نشت‌یابی نهفته است و این یعنی تا زمانی که شبکه ترمیم نشود و سیاست‌های کلیدی آب بر پایه داده‌های واقعی و آینده‌نگرانه شکل نگیرد، کاهش مصرف خانگی تأثیر ملموسی بر پایداری آب نخواهد داشت. در زیر پایتخت، فاجعه‌ای خاموش در حال وقوع است. سفره‌های آب زیرزمینی دشت‌های پیرامون تهران سالانه حدود ۳۰ سانتی‌متر فرونشست می‌کنند؛ نرخ‌ی که پایتخت را در ردیف خطرناک‌ترین مناطق فرونشست جهان قرار داده است. برداشت و پمپاژ بیش از حد و کاهش حجم آبخوان باعث فشرده‌شدن لایه‌های رسوبی، از دست رفتن توان ذخیره‌سازی و ایجاد شکاف‌های سطحی و فروچاله‌ها می‌شود؛ تهدیدی جدی برای خطوط انتقال آب و گاز، تونل‌های مترو، زیرساخت‌های شهری و شدت تخریب زلزله احتمالی. باران حتی زمانی که می‌بارد، کمکی به بحران نمی‌کند. بیش از دوسوم سطح تهران با بتون و آسفالت پوشیده شده و فقط سه تا پنج درصد بارش امکان نفوذ به سفره‌های زیرزمینی را دارد. رواناب شهری بدون استفاده از سطح شهر به کانال‌ها و شبکه فاضلاب می‌رود، درحالی‌که بسیاری از شهرهای خشک جهان از همین منابع محدود بهره‌برداری کرده‌اند. توکیو با مخازن زیرسطحی حدود ۴۰ درصد رواناب را مدیریت می‌کند، کوالالامپور با

جهان‌خوانی

فساد در ساختار حکومت اوکراین

محمودفاضلی

شده‌اند. میندچ کسی است که در انتخاب‌شدن زلنسکی به عنوان رئیس‌جمهوری در سال ۲۰۱۹ نقش مهمی داشت و در این ماجرا نیز قبل از شروع بازرسى‌ها اوکراین را ترک کرده و اکنون در اسرائیل به سر می‌برد.

این رسوایی قطعا میزان محبوبیت زلنسکی را کاهش داده است، کمک‌کنندگان غربی را خشمگین می‌کند و باعث بحران سیاسی شده که می‌تواند به شکست در میدان نبرد منجر شود. «شیوچنکو»، از اعضای مرکز اقدام ضدفساد کی‌یف اعتقاد دارد: «دزدیدن یک شرکت دولتی در دوران جنگ برای مردم بسیار دردناک است».

اوضاع جنگی در اوکراین در حال وخیم‌ترشدن است. حکومت نظامی و بسیج عمومی برای اولین بار که در فوریه ۲۰۲۲ در اوکراین اعلام شد برای هفدهمین بار تجدید شده است. در نتیجه، هیچ انتخابات پارلمانی، ریاست‌جمهوری یا محلی در این کشور برگزار نمی‌شود. انتخابات ریاست‌جمهوری اوکراین باید در مارس ۲۰۲۴ برگزار می‌شد. طبق قانون اساسی اوکراین، انتخابات ریاست‌جمهوری هر پنج سال یک بار برگزار می‌شود و دوره ریاست‌جمهوری زلنسکی از ۲۰۱۹ آغاز شد.

زندگی‌خوانی

کیت میدلتون وزندگی پس از سرطان

بود. او در سپتامبر ۲۰۲۴ مسیر درمان خود را به پایان رساند. مسیری که از نظر او به‌شکلی «باورنکردنی» سخت بود. او پیش‌تر گفته بود «همچنان بر روند درمان و بازپایی تمرکز دارم» و در حال سازگارشدن با «شرایط جدید» زندگی‌اش است. او زندگی پس از درمان را «واقعا دشوار» توصیف می‌کند و تأکید دارد که بازگشت به وضعیت «عادی» به آسانی نیست و این مرحله نیاز به حمایت و زمان دارد. کیت میدلتون همچنین در دیداری که با بیماران در حال درمان داشت، گفت: «در طول درمان، چهره‌های شجاع و محکم به خود می‌گیرید. درمان تمام می‌شود و فکر می‌کنید: خب، حالا می‌توانم ادامه بدهم و به زندگی عادی برگردم؛ اما در واقع این مرحله پس از درمان، زمانی واقعا دشوار است». کیت افزود: «شما دیگر نمی‌توانید در

طنزخوانی

عامل اصلی آتش‌سوزی

جنگل است

آردین سارسریع

- دیدی جنگل آتش گرفت؟
+ آره، اینم داستانی شده برای خودش.
- طبیعت تازگی‌ها با ما مشکل داره.
+ ولی انگار ما با طبیعت مشکل داریم.
- می‌کن تا بارون نباره این آتیش‌سوزی مهار نمی‌شه.
+ همه‌چیمون گرّه خورده به بارون.
- تو این کم‌آبی، جنگل هم وقت گیر آورده.
+ تقصیر جنگل چیه؟
- باید مراعات کنه دیگه. در مقطع حساس کنونی نباید آب به آسیاب بدخواهان بریزه.

+ اون بدبخت که آب داشت که اول به روی خودش می‌ریخت.
- خب جنگل به اون بزرگی نباید برای روز مبادا، چهارتا دبه آب برای خودش جمع می‌کرد؟
+ بی‌فکر شدن جنگلا.
- این بحران هم بگذره، باید یک فکر اساسی کرد برای این موضوع.
+ چه فکری؟
- دیگر نباید شاهد آتش‌سوزی جنگل‌ها باشیم.
+ آفرین به این قاطعیت. اما چطور؟
- وقتی جنگل‌ها کامل از بین برن دیگه شاهد آتش‌سوزی جنگل‌ها نخواهیم بود.
+ عامل اصلی طلاق، ازدواج است.
- عامل اصلی آتش‌سوزی‌ها، جنگل است.

+ اگه می‌داشتن کلا جنگل رو از بین ببریم، ویلا بسازیم الان این مشکل رو نداشتیم.
- راست می‌گی. ویلا آتیش بگیره راحت می‌شه خاموش کرد.
+ البته یک سری هم می‌گن امکانات برای اطفا‌ی حریق نیست.
- دروغه. من اتفاقا به عنوان نیروی غیرمتخصص رفتم به سری به محل حادثه زدم.
+ خب؟
- تیر، بیل، دبه... همه‌چی بود.
+ البته دیروز هوایما رفته آب ریخته.
- عرض کردم که داره مهار می‌شه.
+ والا باید صبر کنیم بارون بباره.
- صبر می‌کنیم.
+ صبرمون به کم زیاد نشده؟
- صبر نکنیم چیکار کنیم؟
+ پس صبر می‌کنیم.

تهران‌خوانی

شهرداری علیه‌کاخ گلستان

رسانه‌ها از اصرار شهرداری بر تخریب دو قنات در حریم کاخ گلستان خبر دادند. این اتفاق از روز چهارشنبه دوباره آغاز شده و ساخت پروژه مروی‌سنتر یا عالی‌خان دوباره آغاز شده است. این در حالی است که رضا صالحی‌امیری، وزیر میراث فرهنگی، روز جمعه ۲۳ آبان با حضور در این مکان دستور توقف ساخت‌وساز در دو پروژه مرکز تجاری در حریم کاخ گلستان را صادر کرد؛ دستوری که شهرداری وقعی به آن نهاد و به گزارش فعالان میراث فرهنگی ساخت‌وساز دوباره آغاز شد. طبق تصاویر منتشرشده در شبکه‌های اجتماعی، جرتقیل نصب‌شده در این پروژه مشغول به کار است، پیش‌تر فعالان میراث فرهنگی را راه‌اندازی کارزاری برای نجات کاخ گلستان و محله عودلاجان خواستار توقف ساخت‌وسازها در حریم کاخ جهانی گلستان و محله عودلاجان شده بودند. آنها اعلام کرده‌اند که پروژه مروی‌سنتر می‌تواند باعث فرونشست بنای شمس‌العماره و خطر جدی خروج مجموعه کاخ گلستان از فهرست جهانی یونسکو شود و نیز به قنات ۷۰۰ساله مهرگرد آسیب برساند. البته به گزارش ایسنا، معاونت شهرسازی و معماری شهرداری تهران در پی انتشار اخباری درباره تداوم ساخت‌وساز در حریم کاخ گلستان، در اطلاعیه‌ای این موضوع را تکذیب کرد. براساس ضوابط شهرسازی، هرگونه ساخت‌وساز در مجاورت حریم تاریخی بازار، منوط به اخذ تأییدیه مکتوب از میراث فرهنگی است و پروانه ساختمانی این پروژه نیز با ملاحظه همین موضوع و تأیید مکتوب میراث فرهنگی صادر شده است.

چارلز، پادشاه انگلستان، مبتلا به سرطان شد.

خانه مثل قبل عملکرد طبیعی داشته باشید. مسیر درمان مثل ترن هوایی است. انتظار دارید مسیر صاف و یکدست باشد، اما روزهای سختی وجود دارد». او همچنین درباره تجربیات زندگی پس از تشخیص سرطان گفت:

«این موضوع برای هرکسی، از مرحله تشخیص تا پس از درمان، یک تجربه دگرگون‌کننده زندگی است؛ نه فقط برای فرد بیمار، بلکه برای خانواده‌اش نیز. و واقعیت این است که گاهی آن‌طور که باید جدی گرفته نمی‌شود. مخصوصاً وقتی اولین‌بار باشید، نمی‌دانید چه تأثیر بزرگی بر زندگی‌تان خواهد داشت. شما باید وضعیت عادی جدید خود را پیدا کنید و این زمان می‌برد». کیت میدلتون، همسر ولیعهد انگستان، سال گذشته همزمان با چارلز، پادشاه انگلستان، مبتلا به سرطان شد.